

BİR TEREDDÜTÜN ROMANI

Peyami Safa

Öykü 1. Dünya Savaşı sonrası dönemde, İstanbul'da yaşayan asil bir ailenin kültürlü kızı Mualla, bir arkadaşının tavsiyesi ile okumaya başladığı kitaptan oldukça etkilenir. Ölüm ile yaşam arasında gipip gelen, depresif ve hasta bir ruh çözümlemesinin bulunduğu kitabın yazarı ile tanışmak ister. Yakın bir aile dostu Raif Bey, Mualla ve yazarı (kitapta ismi verilmez) tanıştırır. Yazar, Mualla'dan etkilenir ve evlenme teklif eder. Ancak, genç kıza teklifi düşünmesi için zaman verir. Bu izdivaç dedikodusu cemiyet hayatında duyulur. Yazar, birgün kendisini ısrarla görmek isteyen Vildan adındaki kadınla buluşur. Vildan, yazarın daha önceden tanıdığı kadınlardan biridir. Evveliyatta, Birkaç görüşmeleri olmuştur. Vildan, İtalya'da yaşamaktadır ve evlidir. Yazar, ve Vildan gizli gizli buluşmaya başlarlar. Vildan görünmekten korkmakta, yazar ise Mualla'dan cevap beklediği için durumun aşikar olmasından çekinmektedir. Kadın, evinde buluştukları vakit yazarı eşi gibi karşılamaktadır, yazarında bu durumdan şikayeti yoktur. Ancak, Vildan'ın garip hallerinden psikolojisi bozuk ve depresif bir kadın olduğu anlaşılmaktadır. Hareketlerindeki mantıksızlık ve tutarsızlıklarda rahatsız edici ve yazar için şüphe uyandırıcıdır. Yazar, içten içe Vildan'dan nefret etmekte gibi hissetse de, bir yandan da, kendi içinde yaşadığı tereddütleri ve gel gitleri Vildan'ın sergilemekten çekinmediği karakterinde bulmaktadır. Birlikteyken okudukları kitaplardan da etkileşimler, iki ruhun yaşadığı kararsızlıkları sergilemektedir. Yazar, Vildan ile birlikteyken, Mualla'yı düşünse bile, Vildan'a karşı gelemmez. Ancak, bir buluşmalarında Vildan, kendisi ile alakalı gerçeklerden kesitler anlatır. Gerçek isminin bilinmesini istemediğini, Anjel olarak yazarın hatırlamasını, aslen Suriyeli olduğunu söyler. İstanbul'da doğup yetişmiş bir kız olduğundan, on sekiz yaşındayken bir Fransız'ı severek ailesinin bütün mücevherlerini ve parasını çalarak, Paris'e kaçtığı hikayesini anlatır. Ailesi, Anjel olarak tanınan Vildan'ı asla affetmediğini ve bu yıkımdan kısa süre sonra peşpeşe öldüğünü rahatlık içinde tekrarlar. Kendini evli olarak tanıtarak yalan söylediğini, sevgilisi ile birlikte yaşadığını itiraf eder. Birlikteyken sıklıkla içki ve ilaç içen yazar ve Vildan için bu hikayenin nerelerinin doğru, neresinin hayal ürünü olduğunu tam olarak kestirmek zordur. Vildan, hem ailesinin ölümüne sebep olmanın vicdan azabını yaşadığından bahsediyor, hem de ailesine vurduğu darbeyi sevinçle kabul ettiğini söylemektedir. Sevmenin öldürmek olduğunu tekrarladığı bir zamanda Vildan, yastığın altına saklamış olduğu hançeri çıkarır. Hançerin üzerinde İtalyanca "bir kalbe gireceğim" yazmaktadır. Vildan, evveliyatta da bazı sevgililerini öldürmeyi tasavvur ettiğini, velhasıl bu gücü kendinde bulamadığını söyler. Bu açıklamaların ardından Vildan, uzun süre kendine gelemmez, hastalıklı bir hal alıp, uzun terlemeler geçirir ve bilincini kaybeder. Kadının yanbaşıda uzun süre bekleyen ve ayıltmaya çalışan yazar, Vildan kendine geldiğinde, uyku halindeyken hayatının tüm gerçeklerini anlattığını kadına söyleyerek, Vildan'dan laf almaya çalışır. Ancak, Vildan, bu blöflere inanmayacak kadar da zeki bir kadındır. Vildan'ı eve gelen hizmetçisinin gözetimine teslim ederek ayrılan yazar, içinde hala tereddütler ve gel-gitler yaşamaktadır. Bir zaman sonra, Vildan'ın evine gittiğinde Vildan'ın ev sahibine evi teslim ettiğini ve Avrupa'ya yerleşeceğini duyar. Geçirdiği şaşkınlığa, iş yerine gelen, titrek yazı ile yazılmış bir mektuptaki, gerçek sevgi bağlılığı taşımadıklarından, tereddütler içinde bocaladıklarından ve perdenin açılmamak üzerine kapandığından bahsolunan Vildan'ın finali, gene belirsizlikler içinde anlatılmaktadır.

Temalar

Tereddüt İnsanların yaşadıkları tereddütler, karakteri esir alır ve ileriye dönük zamanı ve geleceği hapseder.

Saplantı Saplantı, kişilerin hayatlarında kısır döngü meydana getirir. Kişilerin kendilerine ve çevrelerine zarar verir.

Kişiler

Yazar Romanlarında başarılı olarak tanınan yazar, aslen tereddütleri içi savaş veren, karakterlerine kendi depresif kişiliğini yansıtan bir insandır. Tereddütleri, karakterini ele geçirmiş, septik bir ruhtur.

Vildan Hayatının gerçek hikayesini saklayan, anlattığı yaşam öyküsünün gerçekliği bilinmeyen, saplantılı, hasta, depresif bir kadındır.

Mualla Okumayı seven, kültürlü, asil bir kızdır. Sürekli tereddütleri içinde boğuşan bir karakterdir.

Raif Bey Mualla va yazarı tanıştıran, birbirlerine yakıştıran aile dostudur.

Melahat Mualla'nın ablasıdır.

Hizmetçi Vildan'ın ev işine bakan, oldukça güzel ve alımlı bir kadındır.

Kapıcı Vildan'ın yaşadığı apartmanın hizmetine bakan, Vildan hakkında merak duyan saf bir adamdır.

Yazar (Kararsız)

Karakter Yazdığı kitaplardaki başarısıyla tanınan yazar, gerçek hayatında tereddütleri ile boğuşan, hayalperest, gizemli bir karakterdir. Zaman zaman mantıklı hareket ederek vazifesinas, ciddi özellikler sergilese de, her şeye kuşku ile yaklaşan, meraklı, septik bir kişiliktir. İnatçı ve korkak yaklaşımları bulunur. Yazar, dışa gösterdiği karakter ile, iç dünyası arasında derin farklılıklar gösteren bir kişiliktir.

Aktiviteler Hayatını yazarlık yaparak ve yazı yazarak geçiren yazar, ormanda yürüyüş yapmayı sever. İçkiye zaafı vardır, sık sık alkol alır. Arkadaşları ile birlikte cemiyet hayatındaki toplantılara katılır.

ÖRNEK ANILAR

Kararsız Hayatı, tereddütlerinin içinde varlık mücadelesi veren yazar, evlilik konusunda da karakterini yansıtmış, ancak, Mualla Hanım ile karşılaşınca kararını belirlemiş görünüyordu. "Bu yaşıma kadar evlenmeği daima tereddütle karşıladığım halde, günün birinde mutlaka evleneceğimi bana haber veren kuvvetli bir his taşıdığım için, zevcem olacak meçhul insan etrafında, senlerden beri türlü hayaller kurmuş ve tahminler yapmıştım."

Hayalperest Evlenmek konusunda tereddütleri olsa da, yazar, hayaller kurarak, evleneceği kadını tasavvur etmeye çalışır. "zevcem olacak meçhul insan etrafında, senelerden beri türlü hayaller kurmuş ve tahminler yapmıştım. ' Kim bu kadın? Derdim; elbette, şimdi, o da benim gibi yeryüzündedir, hatta fazla bir ihtimal ile Türkiye'dedir ve daha fazla bir ihtimal ile İstanbul'dadır. O da benimle bahtını ve hayatını birleştireceğini bilmeden, kendi kendine müstakbel zevcinin kim olabileceğini sorup duruyor. Nasıl bir tesadüf, nasıl bir hadise veya mecburiyet, hangi yollarda, nerde ve ne zaman bu iki insanı karşılaştıracak, tanıştıracak ve birbirine yaklaştıracak? Gazali'nin meçhul sevgilisi için kendi kendine sorduğu gibi, ' Nerde şimdi o? Sarı saçlı mıdır, esmer midir ve gecenin büyüklüğü için, acaba, şimdi ne düşünüyor?"

Mantıklı Mualla ile evlenme konusunda tereddütlerini yenen yazar, geleceği ile ilgili çözümler yapıyor, mantığıyla hareket ediyordu. "Türkiye'de mümkün olabileceği kadar asil bir ailenin kızıyla evlenmek için müspet sahaya doğru adım atmış bulunuyordum. Daha ileriye gitmekte mahzur görmedim. Eğer insanları evlenmekte tereddüde sevk eden şey bedbaht olmak korkusu ise bende böyle bir şey yoktu; çünkü hiçbir hareketimin gayesinden tam bir saadet beklemiyordum. Hayattan aldığımız her zevki ona muadil bir ıstırapla ödediğimizi bildiğim için, hiçbir şeyden yüzde yüz saadet ümit etmiyor ve yüzde yüz felaketten korkmuyordum. Bunun ikisi de imkansızdır. Çünkü ruh varlığımız hazla kaderin muvazenesine isnat eder, işte en büyük adalet ve müsavat!"

Aşırı Yazar, ılımlı karakter yapısını insanlara gösteriyordu, para ile olan ilişkisinde de mutedil karakter özellikleri çiziyordu, ancak, aşırı uçları olan bir insandı. "Her şeyi biliyorum. Servetiniz olsaydı şimdi sizinle böyle bir mesele konuşmazdık. Hayatımın hiçbir tasavvuruna para hayali karıştırmadım. Paranın düşmanı değilim fakat zengin olmayı düşünmüyorum, çünkü her şeyin en fazlasını istiyorum, zengin olunca insan dünyanın sayılı milyarderlerinden biri olmalıdır, miskin burjuva servetleri beni tatmin etmiyor, onun için paraya ait bütün iddialardan kaçarak maddenin benim içimde aldığı manayı zenginleştirmeğe çalışıyorum; bunların hepsi felsefi manada birer 'Jeu' dur, oyundur, insan da sonuna kadar gidebileceği sahada oynamalıdır."

Korkak Yazarın, her şeye tereddüt ile bakan karakterinin temelinde korkaklık vardı. "Ben şimdiye kadar onun için evlenemedim. Bazen dehşetli cesurum, fakat bazen de uzak bir ayak sesinde facialar gizlendiğini zannedecek kadar, her şeyden korkuyorum; çocukluğumdan beri her an bir felakete uğrayacak gibi, sebepsiz korkarım, hatta altı yaşlarımda iken yataкта uyanık durduğum halde yorganın içinde büyük bir kudurmuş köpek var sanırdım ve hırıltılarını duyarak, titremeler içinde anneme sarılırdım."

Kıskanç/Meraklı Yazarın yaşadığı iç huzursuzluğunun nedenleri arasında kıskançlık ve merak duygusu da mevcuttu. "Ben meçhule karşı kıskancım. Benim bu hissim daima şüphe ile karışıktır. Tecessüsün kudurttuğu kıskançlık. Fakat, düşmanımı bilirim, ne kadar zayıf olursam, şiddetli bir mücadele hırsıyla yanarım ve kıskançlığımı unutarak mücadelenin mutlak ve mücerret heyecanı içinde yaşarım."

İnatçı Vildan'ın bitip tükenmek bilmeyen ısrarı ile başlayan ilişkiye, yazar zaman zaman inatçı kişiliği ile karşı koymaya çalışıyordu. "Kabil değil, emin ol, belki senin ısrarın benim inadımı tahrik ediyor. Herhangi bir kadının daveti benim için daima enteresandır, senden çok daha kıymetsiz insanların davetine koşabilirim, fakat seninle

basit ve muvakkat bir dostluk mümkün olmayacağını biliyorum, sen çok hızlı ve ileri gitmek istiyorsun, benim kendimle kalmağa ihtiyacım var, istersen biraz sabret”

Gizemli Yazar, Vildan'dan önce de, çevresi tarafından bilinmesini istemediği gizli ilişkiler yaşamıştı. Gizemli birlikteliklerin heyecanını seviyordu. “Birkaç sene evvel gene buna benzer bir maceram olmuştu. Bir kadınla münasebetimizi iki sene en yakın dostlarımızdan, herkesten gizlemeğe muvaffak olmuştuk. Onun da apartmanına gizli bir anahtarla girip çıkıyordum; onunla da buralara geldiğimiz vakit, beş altı adım mesafe ile yürüyorduk. Şüphesiz ben gizli şeylere bayılıyorum.”

Vazifeşinas/ Ciddi Duygusal hayatındaki çalkantılara ve garip ilişkilerine rağmen, yazar, işinde son derece ciddi ve vazifeşinas bir karakterdi. “Merdivene doğru yürüdüm. Arkasından bir hademe koşturmak muvafık olup olup olmayacağını düşünüyordum. Bir de baktım ki Vildan basamakları çıkıyor. Onu görmemiş gibi derhal odama döndüm ve bitişik iki muharrir odasına açılan kapıyı kilitledim. Niçin geliyor? Ne cesaret! Ben ki, her kim olursa olsun, tanıdığım kadınlardan hiçbirinin işimin başında iken bana telefon etmelerini bile istemem; bunu açıkça kendilerine söylediğim vakidir”

Septik Yazar her şeyden tereddüt etmesinin temel nedeninin septisizm olduğunu düşünür. “Asır tereddüt ediyor dedim. Her insan, hatta senin kapıcın bile devrin ifadesidir. Onu yirmi dakika söylet, 'Anlamıyorum, anlamıyorum, zamane başka!' diyecektir. Öteden beri zeki adamlar tereddüt etmişlerdir. Septisizm yeni bir fikir hareketi değildir. Fakat şüphemizi ve tereddüdümüzü ancak zekamıza mahsus bir hak addedelim ve irademize çelme takmasına izin vermeyelim. Tembelliğin mazereti halinde şüphe ve imansızlık en kötü şeydir.”

Mualla (Kararsız)

Karakter Otuz yaşlarında asil bir ailenin kızıdır. Okuduğu bir kitap kendisini bir hayli etkiler. Ölümle ilgili gelişmeler etrafında boğuşan bir karakterin tasvir edildiği kitabın tarzı, ilgi alanı olmasa da, meraklı kişiliğini uyandırmıştır. Şaşkın ve telaşlı bir yapıya sahip olan Mualla, yüksek imkanlarına rağmen mütevazı oluşuyla takdir toplar. Çevresinde sessizliği ile bilinir. Korkak yapıdadır. Mualla'nın tereddütleri, kararlarını verememesi kendisini ve çevresini zorlar.

Aktiviter Mualla eğer okuduğu kitap ilgisini çekmişse, zamanını okuyarak geçirir. Özellikle yaşam öykülerinin anlatıldığı eserleri okur. Cemiyet hayatına katılır. Evin içinde annesi ve ablası ile vakit geçirir.

ÖRNEK ANILAR

Kararsız Mualla kararsız bir karakterdi, hatta; kitap okumaktayken bile karakterinin bu olumsuz özelliğinin etkilerinden kurtulamazdı. “Mualla çok kitap okumazdı. Çoğunun sahifelerini karıştırır, daima tereddüt içinde kalır ve beğenmeyince kitabı elinden bırakırdı. Fakat bir kere de beğenirse onu tekrar tekrar okur, elinden düşürmez.” Mualla'nın, yazar ile evlenmek konusunda da tereddütleri vardı. “Evvla hasta birçok tereddütler... Korkuyorum sizden değil, sizden ve kendimden, yaşamaktan korkuyorum. Şimdiye kadar bunun için evlenmedim. Her şeyde tereddüt ediyorum.”

Sessiz Mualla, düşünceli ve kararsız olduğu zamanlarda sessizleşirdi. “Sofrada Mualla'nın gene sessiz ve iştahsız olduğunu gören Hanımefendi, büyük kızına Raif'in ne zaman geleceğini sormuştu.”

Mütevazı Her bakımdan yüksek şartlara sahip olan Mualla, son derece mütevazı bir karakterdi. Yazar, Mualla'nın bu yönü takdir ediyor, Mualla'ya iltifatlar ediyordu. “Siz, asil ve münevver denilen bir ailenin kız olduğunuz halde snob değilsiniz; eski kızlar hisleriyle ve ihtiraslarıyla yaşıyorlardı, şimdikiiler yalnız heveslerinin peşinde gidiyorlar; sizde ikisinde olmayan bir şuur zenginliği var.”

Korkak Mualla, yazar tarafından gelen evlenme teklifini hemen kabul edememesini korkak olmasına bağlıyordu. “Ben, dedi, bir de kendimi değil, sizi mesut edememekten korkarım; çünkü siz çok taşkınsınız, kitaplarınızdan anlıyorum ki hisleriniz nihayet noktalarına gitmekten korkmuyor ve zevk alıyorsunuz; hayatınızda daima kuvvetli his azgınlıkları arayacaksınız, ben bunları tatmin edebilecek miyim?”

Vildan (Depresif)

Karakter Hayatına dair gerçeklerin tam olarak bilinmediği Vildan, psikolojisi bozuk, depresif bir karakterdir. Sinirli, gagesiz ve isterik taraflarını mantıksız ve yalancı tavırlarıyla destekler. Çalkantılı ruhunun bir sonucu olarak zaman zaman yaptığı kötülüklerden zevk alabilen sadist izler taşır. Gizli ilişkilere meraklıdır, ayrıca, vaktinde hırsızlık da yapmıştır. Sıkılgan ve tezcanlı olan Vildan, gezgin karakteri ile eski ortamından kopup, yeni şeylere başlangıç yapmayı arzu eder.

Aktiviteler Vidan, kitap okumayı ve tercüme yapmayı sever. Otomobil ile gezmekten de keyif alır. Zaman zaman da yürüyüş yaparak aklını boşaltmaya çalışır. Alkol konusunda zaafı mevcuttur, sık sık alkol alır. Erkekler ile gizli münasebetler zamanını geçirdiği aktivitelerden biridir.

ÖRNEK ANILAR

Sinirli Vildan, iç dünyasında yaşadığı buhranları ve sıkıntıları, asabiyeti ile dışarıya yansıtan bir kadındı. Yazar, Vildan'ı tasvir ederken de, bu özelliğini vurgulamıştı. "Bir akşam buluştuk ve tanıştık. Onu gördüğüm ilk on dakika içinde, o ana kadar tanıdığım kadınların en gayri tabiisi karşısında bulunduğumu anladım: Bütün vücudu ve elleri, daima hareket halinde bulunan, fevkalade sinirli bir kadın; insana verdiği tesir her an değişiyor."

Depresif/ Psikolojisi Bozuk Vildan, kendi kendini ifade ettiğinde de, psikolojisi bozuk, depresif karakteri belli oluyordu. "Bana, bağlanabileceğim bir şey lazım. Fakat imzamı atmaktan nefret ediyorum, beğenilmek de istiyorum, beğenilmekten de nefret ediyorum. Siz bana bir şey söyleyin." Vildan, bazı zamanlarda intihar düşüncesi ile boğuşurdu. "Yapamadım, dedi, çekemedim tetiği. Yapamıyorum, elimden gelmiyor, korkağım, müthiş korkak. Halbuki ne kati bir karar vermiştim. Beni hiçbir şey hayata bağlamıyor. Kocam beni çekmiyor, halbuki onu sevmiyordum değilim; çocuk istemiyorum, çocukları severim; hiçbir yerde eğlenemiyorum, seyahatten de bıktım, çok değiştim ben biliyor musunuz? Her şeye karşı alakalarını kaybetmiş insanların psikolojileri nedir? Söyleyiniz bana. Bu mevzu dair çok şey yazılmıştır değil mi? Işıkları çekilmiş, soluk bir dünya içinde yaşamak ne korkunç!"

İsterik Yazar, Vildan'ın hareketlerini incelediğinde, isterik bir kadın figürü olduğunu fark etti. "Hayatımda tanıdığım kadınların çoğunun böyle isterik olmaları bir tesadüf mü idi? Kitaplarımda da kadın kahramanlarımdan hemen hepsi bu nevidendirler."

Geveze Hissiyatındaki karışıklığın ve kalabalığın tezahürü olarak Vildan, oldukça geveze bir karakterdi. "Hah... Söyleyiniz, çünkü bana bırakırsanız kat'iyyen size ağız açtırmam. Müthiş gevezeyim."

Gizemli Vildan, gizli işlerle uğraşmaktan, gizemli olmaktan memnun olan bir karakter yapısına sahipti. "Mektepte iken gizli bir teşkilat yapmıştım. Maksadım gençler arasında bir tesanüt (dayanışma) vücuda getirmektir. Ben reistim. Fakat iki kişiden başka hiç kimse reis olduğumu bilmiyordu. Reis 'F. K.' isminde meçhul bir insandı. Fantastik muhayyilerimi böyle doyuruyordum."

Gezgin Vildan, seyahat etmekten, yeni yerlerde bulunmaktan keyif alan, gezgin bir kadındı. "Başka bir insan olmak için buraya geldim; çok seyahat ettiğim için biliyorum ki her memleket ve her iklim, her içtimai muhit, insana yeni bir şahsiyet veriyor."

Sıkılan/ Mantıksız Her şeyden ve her ortamdan sıkılan, tezcanlı bir karakterdir Vildan. Aynı zamanda olayları net değerlendirebilecek mantık yapısında değildir. "Kendimi bulduğumu zannettiğim zamanlar nefretten boğuluyorum. Siz demin Tokatlıyan'dan çıkmayı teklif edince sevindim. Aynı yerde uzun müddet kalamıyorum. Hatta biraz sonra buradan çıkıp başka yere gitmek daha iyi olacak. Bir koltukta yarım saat oturduğum vaki değildir. Belki dünyayı değiştirmek için intihar etmek istiyorum. Tahlil ediniz bunu. Nedir bu? Söyleyiniz bana. Hiçbir mesele üstünde çeyrek saatten fazla düşünmem. Onun için bende hiç tahlil kabiliyeti yoktur."

Gayesiz Vildan'ın hayattaki başlangıçları ve bitişleri birbirlerini izliyordu. Davranışlarındaki gayesizlik yazarın da dikkatini çekmiş, Vildan'a gayesizliğinin tahlilini yapmıştı. "Sen hayatında her şeyi yapmış bir kadınsın. Fakat hiçbirine alışmamışsın, hiçbirinde ihtisas kazanmamışsın: Evlendin, fakat tam manasıyla zevce olamadın; sevdin, fakat yekpare bir aşkın olmadı, birçok hadiseler en büyük ihtirasın billurunu kırdı; seyhah ettin, fakat sende bir seyyah melekesi teşekkül etmedi; birçok hafiflikler yaptın, barlarda, balolarda, tiyatroların kulis aralarında yaşadın, fakat bir kokot pişkinliği elde edemedin; tercümeler yaptın, fakat bir satır yazı neşretmedin; çocuklara bayılıyorsun, fakat ana olamadın; her emelin, her gayenin büyüklüğünü ve güzelliğini anlıyorsun, fakat hiçbir emelin ve gayenin yok; bir çocuk saflığıyla en basit yalanlara inanabilirsin, fakat hiçbir şeye iman etmiyorsun."

Yalancı Vildan'ın gerçekte kim olduğu, nerede ve nasıl yaşadığı bilinmiyordu. O, mütemediyen yalan söylüyor, yeni kurmacalarla eski yalanlarını karşı karşıya getiriyordu. "Sen kendini zeki zannedersin. Fakat ameli hayatta hiçbir şey değilsin. Feci surette safsın. Bak sana bunu ispat edeceğim: Seni ben de aldattım. Benim ismim Vildan değil; evli değilim; Roma'da kocam yok, aşığım var. Onu çıldırtmak için İstanbul'a geldim ve seni buldum. Bu piyes hikayesi de onu çıldırtmak için."

Hırsız Vildan, geçmişte ailesini tarumar eden bir hırsızlık yapmıştı. "İstanbul'da doğdum, büyüdüm ben. On sekiz yaşımda bir Fransız severek Paris'e kaçtım. Hem de annemin bütün mücevherlerini ve babamın evdeki

bütün paralarını çalarak.” Yaptığı bu hırsızlıktan ve kaçıştan sonra aile kızlarını affedemedi. “Annemi de, babamı da bir daha görmedim. Babam ölürken son sözü şu olmuş: 'Anjel'i affetmedim.' Annem babamdan sekiz ay sonra ölmüş ve belki yüz kere demiş ki: 'Anjel'i doğurduğum gün için mutlaka cehenneme gideceğim.’”

Sadist Vildan, iç hesaplaşmasını yaptığında, sadist düşünceleri aşikar oluyordu. “Fakat ben sana daha müthiş bir şey söyleyeyim: Kendi içimi yokladığım vakit anneme babama bu darbeyi vurduğum için derin bir sevincin gizlendiğini hissediyorum. Azabımın arkasında böyle bir sevinç var. Onları ben öldürdüm. Bunu bilmek, için için hoşuma gidiyor.”